

Anzhelika Rudnytska „UKRAINA MAAILM”

Ukrainast rääkides mõeldakse tihti selle all tema naiselikku olemust. Poliitikutest meenutatakse Prantsuse kuningannat Anna Jaroslavnat ja Türgi sultannat Roksolanat. Rääkides kirjanikest – Lesja Ukrainkat, Marko Vovtšoki, Olga Kobõljanskajat, näitlejatest – Maria Sankovezkajat. XX sajandi Ukraina tuntumad kunstnikud – Katarina Bilokur, Maria Priimazenko, Tatjana Jablonskaja. Nende keskel torkab silma Anzhelika Rudnytska kordumatu kunst.

Anzhelika mõtleb tsüklitena, tööde seeriatena, mis nagu leheküljed koonduvad raamatu peatükkideks, aga peatükid laotakse raamatu traktaati tegelikust ukraina maailmavaatest, millesse on koondunud ühe tundega Tripolje kultuur ja Kiievi Venemaa, Kivikalmu monument, skiiifide ornament, podolski Pulmade käterätikud ja poola rahvuslikud ikoonid.

Algul Ukraina imetles Anzhelikat kui pop-tähte. Tal on viis albumit ukraina- ja prantsuse keelesete lauludega, kümneid videoklippe ja tuhandeid austajaid.

Anzhelika oli ka populaarse teleprojekti „Territorium A” saatejuht ja autor, mille kaudu tutvustati televaatajatele uusi tähti ja uut muusikat.

Anzhelikat kui kunstnikku saime tundma alles 2004 aastal, kui teda tabas hirmus mure – halvatus, mis naelutas ta voodi külge. Anzhelikal ei olnud enam võimalust laulda, tulla lavale ja töötada teleeetris. Just siis, temale sel raskel perioodil, vastukaaluks haigusele, valule ja üksindusele, lõi ta oma maailma, mis on täis eredaid värve, sümboleid ja elujaatavat jõudu. Peamine – tunde sügavust, annet ja optimismi.

Selle saavutas ta nõela ja niidi abiga.

Anzhelika jutustas, et haiguse alguses leidis ennast mõttel, et värvid lage. Nii ta hakkas välja õmblema. Tema tehnikat hakati nimetama välja-õmmeldud (tikitud) maalinguks.

Anzhelikäl õnnestus rahvuslik väljaõmblus muuta kaasaegseks kunstiks. Kunstniku tööd tuginevad sajandite pikkusel rahvakunsti traditsioonidel, nad on absoluutselt autoritaarsed, absoluutselt ukraina pärased kuid samas kaasaegsed.

Anzhelika peamine ja armastatud kujutis on puud. See on arusaadav, sest ukrainlastele on „elu puu“ – sakraalne sümbol, aga puu, nagu elu, igapäev on oma. Anzhelikäl on ka erilised puud. Fantastilised, kordumatud, luksuslikud (lopsakad) – nad kasvavad poeetilises „Aias...“.

Halvatud Anzhelika esimene looming oli puu ilma juurteta. Ta nagu lendas maa kohal. Just see puu sai heategevusaktsiooni sümboliks, mis oli suunatud rinnavähi vastu.

Puu – elu ja sugukonna sümbol, on üks peamine ukraina käterätikute, muinasjuttude, müütide ja koljaada sümboleid. Anželika pani tähele, et puu oma olemuselt ja vormilt sarnaneb munaga, tema üks peamisi kunsti- ja filosoofia käsitluse fenomene on omapäraste „elu puud“, mustrite sümbiooside loomine, millised on kogutud tema tsüklisse „Puu-mustrid“. Kunstiteadlased kinnitavad, et Anzhelika on loonud ukraina rahva geneetilise mälu ikonostaasi (pildiseina), esmakordselt ühendades ukraina ja maailma kunstis need muistsed kombid.

Anzhelika töödes tuleb esile käterätiku põhimõte, kus vasak ja parem, ülemised ja alumised pooled on absoluutselt sümmeetrilised.

Anzhelika Rudnytska kunst on kõigest mõne aasta vanune. Tema kogus on ligemale 60 tööd. Kuid tema seljataga on juba üle 10 näituse, sest tema tööd ei ela ateljees ega isiklikes kollektsioonides vaid rändavad muuseumidest galeriidesse, näituselt festivalile, linnast linna, maalt maale, avades rahvusvahelisele ühiskonnale **UKRAINA MAAILMA**.